TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta)

2004. gada 9. septembrī *

Lieta C-304/01

par prasību atcelt tiesību aktu atbilstoši EKL 230. pantam,

ko 2004. gada 2. augustā cēla

Spānijas Karaliste, ko pārstāv R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*] un N. Diasa Abada [*N. Díaz Abad*], pārstāves, kas norādīja adresi Luksemburgā,

prasītāja,

pret

Eiropas Kopienu Komisiju, ko pārstāv T. van Reins [*T. van Rijn*] un S. Pardo Kvintijana [*S. Pardo Quintillán*], pārstāvji, kas norādīja adresi Luksemburgā,

atbildētāja.

* Tiesvedības valoda — spāņu.

TIESA (otrā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs K. V. A. Timmermanss [*C. W. A. Timmermans*] (referents), tiesneši K. Gulmans [*C. Gulmann*], Ž. P. Puisošē [*J.-P. Puissochet*], H. N. Kunja Rodrigess [*J. N. Cunha Rodrigues*] un N. Kolnerika [*N. Colneric*],

ģenerāladvokāte J. Kokote [*J. Kokott*],
sekretāre M. Muhika Arsamendi [*M. Múgica Arzamendi*], galvenā administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un tiesas sēdi 2003. gada 16. oktobrī,

noklausījusies ģenerāladvokātes secinājumus tiesas sēdē 2003. gada 18. novembrī,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Prasības pieteikumā Spānijas Karaliste lūdz atcelt Komisijas 2001. gada 14. jūnija Regulu (EK) Nr. 1162/2001, ar ko nosaka pasākumus heku krājumu atjaunošanai ICES III, IV, V, VI un VII apakšapgabalā un ICES VIII. a, VIII b, VIII d un VIII e rajonā un saistītos nosacījumus zvejas kuģu darbību kontrolei (OV L 159, 4. lpp., turpmāk tekstā — "apstrīdētā regula").

Atbilstošās tiesību normas

Regula (EEK) Nr. 3760/92

2 2. panta 1. punkts Padomes 1992. gada 20. decembra Regulā (EEK) Nr. 3760/92, ar ko izveido Kopienas zivsaimniecības un akvakultūras sistēmu (OV L 389, 1. lpp.), spēkā esošs uz pašreizējās prasības iesniegšanas dienu, nosaka:

"Attiecībā uz nozvejas darbībām kopējās zivsaimniecības politikas vispārīgie mērķi ir aizsargāt un saglabāt esošos un pieejamos jūras ūdeņu dzīvos resursus un noteikt to racionālu un atbildīgu izmantošanu, pamatojoties uz to ilgtspējību, nozarei atbilstošos ekonomiskos un sociālos apstākļos, ņemot vērā šīs izmantošanas ietekmi uz jūras ekosistēmu un jo īpaši ņemot vērā ražotāju un patērētāju vajadzības.

Lai to panāktu, izveido Kopienu zvejas darbību pārvaldības sistēmu, kurai jānodrošina pastāvīga līdzsvara sasniegšana starp resursiem un to izmantošanu dažādās zvejniecības jomās."

3 Kā tas izriet no Regulas Nr. 3760/92 nosacījumiem, Eiropas Savienības Padome saskaņā ar EK līguma 43. pantā (pēc grozījumu veikšanas — EK līguma 37. pants) paredzēto procedūru, izņemot pretrunīgās normas, pieņēma būtiskus šīs sistēmas nosacījumus. Tomēr atsevišķos gadījumos Komisija ir tikpat tiesīga veikt arī ārkārtas pasākumus.

4 Kā tas izriet arī no iepriekšminētās regulas astoņpadsmitā apsvēruma, "jāparedz ārkārtas pasākumu pieņemšana nopietnu traucējumu gadījumā, kas var apdraudēt resursu saglabāšanas mērķi".

5 Šajā ziņā Regulas Nr. 3760/92 15. pants nosaka:

"1. Gadījumā, ja rodas nopietni un neparedzēti traucējumi, kas var apdraudēt resursu saglabāšanu, Komisija pēc dalībvalsts pieprasījuma vai pēc savas iniciatīvas pieņem lēmumu par vajadzīgajiem pasākumiem, kurus ievieš uz laiku, kas nav ilgāks par sešiem mēnešiem. Par pasākumiem paziņo dalībvalstīm un Eiropas Parlamentam, un tie uzreiz tiek piemēroti.

2. Ja Komisija saņem dalībvalsts lūgumu, tā par attiecīgo jautājumu pieņem lēmumu desmit darba dienu laikā.

3. Lēmumu, ko Komisija pieņēmusi saskaņā ar 1. punktu, dalībvalstis var nodot izskatīšanai Padomē desmit darba dienu laikā pēc minētā lēmuma paziņošanas.

4. Padome ar kvalificētu balsu vairākumu viena mēneša laikā var pieņemt citu lēmumu."

Apstrīdētā regula

6 Apstrīdētā regula tika pieņemta, pamatojoties uz Regulas Nr. 3760/92 15. pantu. Šī pieņemšana notika pēc Starptautiskās jūras izpētes padomes (*Conseil international pour l' exploration de la mer*) (turpmāk tekstā — "*ICES*") 2000. gada novembrī izteiktajiem paziņojumiem par heku ziemeļu krājumu straujas samazināšanās risku, kā arī pēc Padomes sapulces "Zveja" 2000. gada 14. un 15. decembrī, kuras laikā Padome un Komisija noteica, ka ir steidzami jāsāk īstenot iepriekšminēto krājumu atjaunošanas plānu.

7 Kā izriet no apstrīdētās regulas ceturtā apsvēruma, tās mērķis ir "tūlītēji samazināt heku mazuļu nozveju, nosakot to velkamo vadu linuma acu izmēra vispārēju palielinājumu, ko izmanto, lai zvejotu hekus [..], nosakot ģeogrāfiskos apgabalus, kuros ir liels daudzums heku mazuļu, un norādot, ka minētajos apgabalos zvejot ar velkamiem vadiem drīkst tikai tad, ja tīklu linuma acu izmērs ir liels, [un] paredzot papildu nosacījumus, lai nodrošinātu, ka tiek samazināta heku mazuļu zveja ar rāmju traļiem."

8 Šajā aspektā apstrīdētās regulas 2. pants nosaka:

"1. Neatkarīgi no Regulas (EK) Nr. 850/98 4. panta 4. punktā un 15. pantā paredzētajiem nosacījumiem heku (*Merluccius merluccius*) lomi, ko patur uz ikviena kuģa, uz kura ir kāds velkamais zvejas rīks ar linuma acu izmēru no 55 mm līdz 99 mm, nedrīkst pārsniegt 20 % no tā kopējā jūras organismu loma svara, ko patur uz kuģa.

2. Nosacījumi, kas paredzēti 1. punktā, neattiecas uz kuģiem, kuru kopējais garums ir mazāks par 12 metriem un kuri atgriežas ostā 24 stundu laikā pēc tam, kad tie pēdējoreiz to atstājuši."

9 Apstrīdētās regulas 3. līdz 5. pants kopumā izklāsta papildu noteikumus par velkamo vadu un rāmju linuma acu izmēru, ko pielieto ar šo regulu noteiktajās slēgtajās zonās un ģeogrāfiskās demarkācijas robežās, kurām piešķirta īpaša aizsardzība sakarā ar heku mazuļu pārpilnību, turpretim iepriekšminētās regulas 6. līdz 13. pants satur noteiktus nosacījumus, kas, no vienas puses, izraudzīti, lai nodrošinātu ticamu informācijas ieguvi gan par lomiem, gan par heku izkraušanu, un, no otras puses, pieņemto saglabāšanas pasākumu ievērošanu. Starp šiem pēdējiem nosacījumiem ir (it īpaši) tie, kuri attiecas uz novērotāju klātbūtni uz Kopienas zvejas kuģiem, kuri peld zem dalībvalsts karoga, un tie, kas attiecas uz heku lomu izkraušanas pienākumu ostās, kuras paredzētas šim nolūkam.

Prasības rašanās fakti un izvirzītie pamati prasības atbalstam

10 Spānijas Karaliste, izmantojot tiesības, ko paredz Regulas Nr. 3760/92 15. panta 3. punkts, 2001. gada 21. jūnijā iesniedza Padomei vēstuli ar priekšlikumu par grozījumu izdarīšanu apstrīdētajā regulā. Pamatots ar iepriekšminētās regulas 2. panta 2. punktā paredzētās atkāpes iespējami diskriminējošo raksturu, šī priekšlikuma mērķis bija pilnīga šī nosacījuma atcelšana, lai noteiktu vienādus zvejas nosacījumus visiem rāmju traļiem neatkarīgi no to garuma un ostu atstāšanas laika ilguma.

11 Spānijas priekšlikumu sākotnēji izvērtēja Padomes "Zvejas iekšējās politikas" grupa sanāksmes laikā 2001. gada 28. jūnijā, vēlāk — Pastāvīgo pārstāvju Komiteja tās

sanāksmes laikā 11. jūlijā, bet beigās Padome 2001. gada 20. jūlijā to noraidīja, jo neviena cita dalībvalsts to neatbalstīja.

12 Spānijas Karaliste, uzskatot, ka ar šādu priekšlikuma noraidīšanu tiek aizskartas tās intereses, cēla šo prasību, kuras ietvaros tā izvirzīja trīs pamatus, respektīvi, juridiskā pamatojuma nepareizu izvēli un Komisijas kompetences trūkumu, pieņemot apstrīdēto regulu, nediskriminācijas principa pārkāpumu, kā arī šīs regulas pamatojuma nesniegšanu.

Par prasību

Par pirmo pamatu

13 Ar pirmo pamatu Spānijas Karaliste pēc būtības apstrīd Komisijas kompetenci apstrīdētās regulas pieņemšanā. Saskaņā ar Spānijas valdības teikto tieši Regulas Nr. 3760/92 15. panta 1. punkts — kas ir vienīgais apstrīdētās regulas tiesiskais pamats — piešķir Komisijai ierobežotu tiesisko kompetenci, kuru šī institūcija var pielietot tikai šajā gadījumā un, pastāvot šajā normā paredzētiem nosacījumiem, proti, ja rodas nopietni un neparedzēti traucējumi, kas var apdraudēt resursu saglabāšanu, kad Komisijas pieņemtajiem pasākumiem ir obligāts raksturs un kad šo pasākumu veikšanas termiņš ir seši mēneši. Tomēr šajā gadījumā divi no šiem nosacījumiem iztrūkst. Lai arī Spānijas valdība neapstrīd kritisko heku krājumu situāciju, tā tomēr atzīst, ka ar apstrīdēto regulu pieņemtie ārkārtas pasākumi (turpmāk tekstā — "strīdīgie pasākumi") nav nepieciešami, kā noteikts Regulas Nr. 3760/92 15. panta 1. punktā, un to piemērošana laikā nav ierobežota.

14 Spānijas valdība, pirmkārt, runājot par Regulas Nr. 3760/92 15. panta 1. punktā ietverto pasākumu nepieciešamo raksturu, atzīmē, ka šis nosacījums jāinterpretē tādējādi, ka tas paredz pieņemt ārkārtas un izņēmuma pasākumus, lai pārvarētu attiecīgā zvejas sektora grūtības. Tomēr šajā gadījumā strīdīgie pasākumi nekādā veidā neatbilst šiem noteiktajiem nosacījumiem, jo apstrīdēto regulu pieņēma sešus mēnešus pēc tam, kad Padome un Komisija pasludināja vajadzību uzsākt heku krājumu atjaunošanas plānu. No minētā izriet, ka šo sešu mēnešu laikā Padomei bija visas iespējas noteikt nepieciešamos saglabāšanas pasākumus saskaņā ar tiesību aktiem un, jo īpaši, ievērojot Regulas Nr. 3760/92 4. pantā paredzēto procedūru, bez kuras nebija jāizmanto Regulas 15. pantā paredzētā speciālā nosacījuma procedūra.

15 Tostarp Spānijas valdība apšauba šo strīdīgo pasākumu efektivitāti. Tā apgalvo, ka šajā gadījumā piekļuves aizliegums noteiktiem zvejas apgabaliem vai aizliegums zvejot noteiktas sugas zivis varētu būt bijuši tādi pasākumi, ar kuriem būtu daudz vairāk iespēju izvairīties no neatgriezeniska kaitējuma nodarīšanas heku krājumiem, nevis zvejniekiem un arī dalībvalstīm dārgi izmaksājošu pasākumu — tādu kā velkamo vadu linuma acu izmēru palielināšana vai izkraušanas ostu norādīšana — pieaugums.

16 Otrkārt, runājot par nosacījumu, kas attiecas uz Komisijas pieņemto pasākumu īstenošanas ierobežojumu laikā, Spānijas valdība atzīmē, ka šajā gadījumā tas iztrūkst, jo apstrīdētajā regulā nav ietverts neviens noteikums, kas ierobežotu tās piemērošanas ilgumu laikā.

17 Šajā sakarā ir jāatgādina, ka, lai gan saskaņā ar Regulas Nr. 3760/92 interpretāciju Padome pamatā ir kompetentā institūcija, kas pieņem Kopienas zvejas un akvakultūras sistēmas ieviešanai nepieciešamos pasākumus un, it īpaši, piemērojot

iepriekšminētās regulas 4. panta 1. punktu, nosaka Kopienas pasākumus, kas paredz piekļuves nosacījumus apgabaliem un resursiem, kā arī nosacījumus izmantošanas darbību veikšanai, tomēr saskaņā ar šīs pašas regulas 15. panta 1. punktu tā ir kompetenta noteikt pasākumus, kādi ir jāievēro "gadījumā, ja rodas nopietni un neparedzēti traucējumi, kas var apdraudēt resursu saglabāšanu". Šī kompetence, kuru var pielietot pēc dalībvalsts pieprasījuma vai pēc pašas Komisijas ierosmes, atspoguļo problēmas, kuras izklāstītas iepriekšminētās regulas astoņpadsmitajā apsvērumā tādējādi, ka būtu jāparedz ārkārtas pasākumu pieņemšana "gadījumā, ja rodas nopietni un neparedzēti traucējumi, kas var apdraudēt resursu saglabāšanu".

18 Spānijas valdība šajā gadījumā neapstrīd šādu traucējumu pastāvēšanu, jo kritisko heku krājumu situāciju ir apstiprinājusi gan Padome, gan Komisija Kopienas līmenī, gan arī *ICES* starptautiskā līmenī. Tās iebildumi attiecas uz procedūras gausumu strīdīgo pasākumu pieņemšanā, to nepiemēroto raksturu un juridiskajām neskaidrībām, kas saistītas ar paskaidrojumu neesamību apstrīdētajā regulā par šo pasākumu spēkā esamības ilgumu.

19 Attiecībā uz šī pamata pirmo jautājumu ir jāatgādina, ka Regula Nr. 3760/92, kā tas izriet arī no tās otrā apsvēruma noteikumiem, paredz nodrošināt akvakultūras un jūras ūdeņu dzīvo resursu ilgstošu, racionālu un atbildīgu izmantošanu, tostarp pilnībā atzīstot gan zvejas sektora intereses nodrošināt to ilgtermiņa attīstību, gan arī tās ekonomiskos un sociālos nosacījumus, tādus kā patēretāju intereses. Ievērojot šo mērķi, nav pamata sašaurināti interpretēt šīs pašas regulas 15. panta 1. punktu, saskaņā ar kuru Padome deleģēja Komisijai kompetenci veikt nepieciešamos pasākumus "gadījumā, ja rodas nopietni un neparedzēti traucējumi, kas var apdraudēt resursu saglabāšanu".

20 Lai arī nosacījumi, saskaņā ar kuriem Padome deleģēja kompetenci Komisijai, un Regulas Nr. 3760/92 astoņpadsmitā apsvēruma nosacījumi paredz, ka Komisijai būtu jāveic nepieciešamie pasākumi visīsākajā laika termiņā, tomēr šīs regulas 15. pants neparedz īstenot šo kompetenci, pastāvot specifiskajam ārkārtas nosacījumam. Šajā gadījumā, kad Komisijai netika iesniegts dalībvalsts lūgums, tas neparedz arī precīzu termiņu, kura laikā Komisija varētu darboties, nebaidoties zaudēt savu kompetenci. Turklāt nekas neliecina par to, ka ar iepriekšminēto regulu Kopienas likumdevējs būtu domājis ierobežot šo kompetences deleģēšanu Komisijai tādā nozīmē, ka tā nevarētu vairāk darboties, ja pati Padome būtu spējīga veikt nepieciešamos pasākumus.

21 Šajā gadījumā Komisijai nevar pārmest lieku kavēšanos strīdīgo pasākumu pieņemšanā. Tiešām ir jākonstatē, ka Komisija, sākot ar 2001. gada janvāri, izņemot dažas nedēļas, pēc kurām Komisija un Padome pasludināja steidzamību heku krājumu atjaunošanas plāna īstenošanā, uzsāka nepieciešamās diskusijas, lai panāktu vienošanos par pieņemamo pasākumu raksturu, un šīs diskusijas, kurās Spānijas valdība tostarp ir aktīvi piedalījusies, turpinājās līdz apstrīdētās regulas pieņemšanai. Turklāt ir skaidrs, ka datumā, kad tika noteikti iepriekšminētie pasākumi, joprojām pastāvēja nosacījumi par nopietnām un neparedzētām novirzēm, kas var apdraudēt resursu saglabāšanu, jo heku ziemeļu krājumi bija uz kritiskās robežas.

22 Šo iemeslu dēļ Spānijas valdības apgalvojumu par to, ka Komisija, iekavējot pasākumu pieņemšanu, zaudēja ar Regulas Nr. 3760/92 15. panta 1. punktu piešķirto kompetenci, nevar uzskatīt par pieņemamu.

23 Turklāt, ciktāl Spānijas valdība ar pirmā pamata pirmo jautājumu apstrīd strīdīgo pasākumu nepieciešamību, apšaubot to efektivitāti, ir jāatzīst, ka Komisijai ir piešķirtas plašas izvērtēšanas pilnvaras tajās situācijās, kuras, kā šajā gadījumā, ietver nepieciešamību novērtēt gan komplekso dabas situāciju, gan veicamo pasākumu. Tātad, pārbaudot šādas kompetences pielietojumu, tiesai ir jāizvērtē tikai tās raksturs vai piemērojamība, vai nav tikusi pieļauta acīmredzama kļūda vai pilnvaru pārsniegšana, vai attiecīgā iestāde nav acīmredzami pārsniegusi savas izvērtēšanas pilnvaras (šajā sakarā skat. 1998. gada 19. februāra spriedumu lietā C-4/96 *NIFPO/Northern Ireland Fishermen's Federation*, *Recueil*, I-681 lpp., 41. un 42. punkts, 1999. gada 5. oktobra spriedumu lietā C-179/95 Spānija/Padome, *Recueil*, I-6475 lpp., 29. punkts, 2001. gada 25. oktobra spriedumu lietā C-120/99 Itālija/Padome, *Recueil*, I-7997. lpp., 44. punkts).

24 Šajā gadījumā Spānijas valdība nav konstatējusi, ka Komisija būtu pieļāvusi šādu kļūdu, ļaunprātīgi izmantojot sev piešķirto kompetenci vai arī acīmredzami pārsniedzot tās izvērtēšanas pilnvaras. Šajā sakarā, nolemjot noteikt pasākumus, kas nebija vērsti uz heku zvejas vai zvejas kuģu piekļuves aizliegumu noteiktiem ģeogrāfiskiem apgabaliem, bet gan tikai ierobežojot atļauto zveju skaitu un nosakot šim nolūkam izmantoto velkamo vadu linuma acu izmēra palielināšanu, Komisija, pilnīgi pretēji, ir ņēmusi vērā gan vajadzību pienācīgā veidā aizsargāt jūras ūdeņu un akvakultūras dzīvos resursus, gan zvejas sektora interesēs nodrošināt tā ilgtermiņa attīstību. Pilnīgs zvejas aizliegums varētu atstāt negatīvu ietekmi ne tikai uz heku zvejniekiem, bet arī uz citu zivju sugu zvejniekiem, jo heku zveja, kā to atzīmē Komisija un pret ko neiebilst Spānijas valdība, tradicionāli tiek attiecināta uz jaukto zveju.

25 No iepriekš minētā izriet, ka pirmā pamata pirmais jautājums ir jānoraida.

26 Attiecībā uz pirmā pamata otro jautājumu, saskaņā ar kuru Komisija pārsniedza savas pilnvaras un neievēroja tiesiskās drošības principu, jo neviens apstrīdētās regulas nosacījums neparedz strīdīgo pasākumu ilgumu, ir jāatzīst, ka iepriekš minētajā regulā apgalvojumam nav neviena pamatojuma, saskaņā ar kuru šo pasākumu darbības termiņš būtu ilgāks par sešiem mēnešiem.

27 Apstrīdētā regula nepārprotami balstās uz Regulas Nr. 3760/92 15. panta 1. punktu, kas skaidri noteic, ka Komisijas noteiktos pasākumus "ievieš uz laiku, kas nav ilgāks par sešiem mēnešiem". Ja nav noteikts citādi — lai gan Komisijai bija skaidri jānosaka apstrīdētajā regulā paredzētais termiņš — šis termiņš, kā to atzīmēja ģenerāladvokāte savu secinājumu 35. punktā, atbilst sešu mēnešu periodam, ko aprēķina, sākot ar brīdi, kad strīdīgie pasākumi stājas spēkā, un tas ir maksimālais, kādu piešķir ar minētās Regulas Nr. 3760/92 normu, kas ir vienīgais apstrīdētās regulas pamats.

28 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, jāsecina, ka Komisija bija kompetenta pieņemt apstrīdēto regulu.

29 Tādējādi pirmais pamats ir jānoraida kā nepamatots.

Par otro pamatu

30 Ar otro pamatu Spānijas Karaliste apstrīd to, ka Komisija apstrīdētās regulas 2. panta 2. punktā nodala kuģus, kuru kopējais garums ir mazāks par12 metriem, ja tie atgriežas ostā 24 stundu laikā pēc tam, kad tie pēdējo reizi to atstājuši, un kuģus, kuri pārsniedz šo garumu. Saskaņā ar Spānijas valdības teikto atšķirīgai pieejai piemīt diskriminējošs raksturs, ciktāl tā vistiešākajā mērā skar Spānijas zvejas floti salīdzinājumā ar citu dalībvalstu flotēm. Nozīmīgā attāluma starp Spānijas krastiem un apstrīdētajā regulā noteikto heku zvejas zonu dēļ spāņu zvejnieki, atgriežoties ostās vēlāk nekā pēc 24 stundām, var izmantot tikai tādus kuģus, kuru kopējais garums ir lielāks par 12 metriem, kurpretim to citu dalībvalstu, kuru krasti atrodas daudz tuvāk minētajām zvejas zonām, zvejnieki var veikt savas darbības ar kuģiem, kuru kopējais garums nepārsniedz 12 metrus, un faktiski šādā veidā gūt priekšrocību no 2. panta 2. punktā minētās atkāpes.

31 Šajā sakarā sākotnēji jāatgādina, ka vienlīdzīgas attieksmes vai nediskriminācijas princips noteic, ka līdzīgas situācijas nevar kvalificēt atšķirīgi un dažādas situācijas savukārt nevar aplūkot vienādi, ja vien šāda pieeja nav objektīvi attaisnojama.

32 Šajā gadījumā princips, kuru piemēro kuģiem, kuru kopējais garums pārsniedz 12 metrus, atšķiras no tā, kuru piemēro tiem, kuru kopējais garums nepārsniedz šo skaitli, ar nosacījumu, ka šie pēdējie atgriežas ostā 24 stundu laikā pēc tam, kad tie pēdējo reizi to atstājuši. Starp lietas dalībniekiem prāvā pastāv savstarpējas domstarpības gan attiecībā uz situāciju, kurā piemēro iepriekš minēto principu, salīdzināšanu, gan par jautājumu, vai šādu atšķirīgu pieeju var attaisnot ar objektīviem faktoriem.

33 Attiecībā uz apstrīdētajā regulā paredzēto situāciju salīdzinājumu, kā to apgalvo Komisija, objektīvi raugoties, mazāka izmēra kuģi salīdzinājumā ar citiem kuģiem ir citādā situācijā. No vienas puses, to zvejas iespējas attiecas tikai uz piekrastes apgabaliem tāpēc, ka atšķirībā no tilpuma un tonnāžas ziņā lielākiem kuģiem ar maza izmēra kuģiem parasti nav iespējams piekļūt atklātā jūrā esošiem zvejas apgabaliem. No otras puses, šo pēdējo kuģu darbības pēc būtības ir raksturojamas kā "oportūnistiskas" tiktāl, ciktāl ar tiem tiek zvejotas zivju sugas, kuras atrodas šo kuģu šķērsošanas apgabalos, un to zvejas darbības lielākoties nav vērstas uz kādu noteiktu, vienu zivju sugu.

34 No iepriekš minētā izriet, ka mazo kuģu situāciju nevar pielīdzināt tai, kāda tā ir attiecībā uz lielāka izmēra zvejas kuģiem.

35 Attiecībā uz attaisnojumu apstrīdētajā regulā paredzētajai atšķirīgajai attieksmei divām kuģu kategorijām Komisija apgalvo, ka apstrīdētajā regulā paredzētās sistēmas piemērošana maziem kuģiem piespiedīs attiecīgos uzņēmumus aprīkot kuģus ar velkamiem vadiem, kuru linuma acu izmērs ir vienāds vai lielāks par 100 mm, līdz ar to mazo kuģu īpašniekiem vajadzētu veikt ne tikai ievērojamus ekonomiskus ieguldījumus, bet tas varētu izraisīt citu zivju sugu zvejas samazināšanu, līdz ar to radot šaubas par šo uzņēmumu izdzīvotspēju. Pastāvot šādiem apstākļiem, minētās sistēmas piemērošana maziem kuģiem varētu būt nesamērīga, ņemot vērā arī strīdīgo pasākumu provizorisko raksturu un to, ka šo pasākumu piemērošanas ilgums tika ierobežots līdz sešiem mēnešiem.

36 Saskaņā ar Komisijas viedokli, raugoties no šo sociāli ekonomisko faktoru viedokļa, apstrīdētās regulas 2. panta 2. punktā paredzētā atkāpe par labu maza izmēra kuģiem

tomēr ir objektīvi attaisnojama, vēl jo vairāk tāpēc, ka šajā kuģu kategorijā realizētais kopējais heku nozvejas līmenis ir zems. Šajā sakarā Komisija apgalvo, ka tas sasniedz 4 % no kopējā šīs sugas nozvejas līmeņa.

37 Spānijas valdība savukārt apstrīd apstrīdētās regulas 2. panta 2. punktā paredzēto atkāpi, atsaucoties uz tehniska pamatojuma neesamību, jo pēc tās domām, ar maza izmēra kuģiem veiktās zvejas velkamo vadu linuma acu izmēram nav nekāda sakara ar kuģu garumu, turklāt šī zveja varētu izrādīties kaitīgāka heku krājumu saglabāšanai nekā tā, kuru veic ar kuģiem, kuru kopējais garums pārsniedz 12 metrus.

38 Spānijas valdības pirmajam argumentam nevar piekrist. Tiešām, kā tas arī izriet no Komisijas apsvērumiem, argumenti, kurus Komisija izvirzījusi, lai attaisnotu iepriekš minēto speciālo atkāpi, nav pamatoti ar saistību starp kuģu garumu un velkamo vadu linuma acu izmēru, bet gan ar nevēlamām sekām, kuras varētu radīt apstrīdētajā regulā paredzētā režīma pilnīga ieviešana attiecībā uz maza izmēra kuģiem, ņemot vērā to pielietoto specifisko zvejas veidu.

39 Attiecībā uz otro argumentu Spānijas valdība nav iesniegusi nevienu pārliecinošu pierādījumu savam apgalvojumam par to, ka zvejojot ar kuģiem, kuru kopējais garums ir mazāks par 12 metriem, heku krājumu saglabāšana ir vairāk apdraudēta nekā zvejojot ar kuģiem, kuru kopējais garums ir lielāks par šo skaitli.

40 Tiešām, kaut arī Komisija tiesas sēdes laikā norādīja, ka tā ir vienisprātis ar Spānijas valdības viedokli, saskaņā ar kuru piekrastes apgabalos, kurus šķērso maza izmēra kuģi, ir lielāka heku mazuļu koncentrācija nekā attālākos apgabalos, tā atkārtoja arī apgalvojumu, uz kuru tā bija atsaukusies savos rakstveida apsvērumos, saskaņā ar kuru heku zveju daudzums, ko kuģi veic saskaņā ar apstrīdētās regulas 2. panta 2. punktā paredzēto speciālo atkāpi, nepārsniedz 4 % no kopējā šīs sugas zveju skaita.

41 Tiesas sēdes laikā, kad Spānijas valdība tika izjautāta par šo tēmu, tā nepiekrita Komisijas norādītajam procentuālajam daudzumam, tomēr arī nevarēja sniegt citus skaitliskus datus par heku zveju. Šajā sakarā tā aprobežojās ar paziņojumu par to, ka Spānijā nav zvejas kuģu, kas īsāki par 12 metriem, uz kuriem varētu attiecināt iepriekšminēto speciālo atkāpi, un līdz ar to dalībvalstīm, zem kuru karogiem šie kuģi peld, jāizstrādā novērtējums par šo zvejas kuģu veiktajām zvejām.

42 Pastāvot šādiem apstākļiem, ir jānoraida apgalvojums, saskaņā ar kuru zvejojot ar kuģiem, kuru kopējais garums nepārsniedz 12 metrus, apdraudējums heku krājumu saglabāšanai ir lielāks nekā ar lielāku kuģu veiktajām zvejām.

43 No iepriekš minētā izriet, ka Spānijas valdība nav varējusi apstrīdēt Komisijas apgalvojumu, saskaņā ar kuru maza izmēra kuģu situācija nav pielīdzināma situācijai ar lielāka izmēra kuģiem, nedz arī Komisijas izvirzītos argumentus par atšķirīgo attieksmi attiecībā uz šīm divām kuģu kategorijām, lai pierādītu, ka to var objektīvi attaisnot. Pastāvot šādiem nosacījumiem, Spānijas valdība nav varējusi pierādīt apstrīdētās regulas 2. panta 2. punktā minētās atkāpes diskriminējošo raksturu.

44 Turklāt šo apgalvojumu apstiprina Tiesai izskatīšanai nodotajos lietas materiālos esošie papildu fakti.

45 Vispirms ir jāatzīmē, ka, ierobežojot atkāpes piemērošanas jomu attiecībā uz maza izmēra kuģiem, kas atgriežas ostā 24 stundu laikā pēc tam, kad tie pēdējo reizi to atstājuši, Komisija ir noteikusi pasākumu, lai nodrošinātu, ka pieņemtā atkāpe ir ierobežojoša tikai attiecībā uz tiem kuģiem, uz kuriem var efektīvi attiecināt pamatojuma attaisnojumu, proti, tiem kuģiem, kuru zvejas aktivitātes attiecas tikai uz piekrastes apgabaliem un kas piekopj "oportūnistiska" veida zveju.

46 Pretēji Spānijas valdības pārmetumiem par to, ka apstrīdētās regulas dēļ Spānijas flote izrādīsies īpaši neizdevīgā stāvoklī, nākas konstatēt, ka citu dalībvalstu flotes atrodas līdzīgā situācijā, ciktāl attālums, kas veicams līdz apstrīdētajā regulā minētajām zonām, ir pārāk liels maza izmēra kuģiem, kas peld zem šo dalībvalstu karogiem, lai uz tiem varētu attiecināt apstrīdētās regulas 2. panta 2. punktā paredzētās atkāpes noteikumus. No Tiesai iesniegtajiem lietas materiāliem izriet, ka tas pats attiecas arī uz Beļģijas un Nīderlandes flotēm.

47 Visbeidzot, ir jāatgādina, ka jebkurā gadījumā strīdīgos pasākumus nevar attiecināt uz tiem spāņu zvejniekiem, kuri ir īpašnieki kuģiem, kuru kopējais garums ir mazāks par 12 metriem, jo, kā tas izriet gan no apstrīdētās regulas nosaukuma, gan no tās 1. panta par teritoriālo piemērojamību, tā neattiecas uz *ICES* VIII c un IX a un b rajoniem, kas faktiski atbilst Spānijas un Portugāles piekrastes apgabaliem. Kā ģenerāladvokāte to atzīmēja savu secinājumu 48. un 50. punktā, tādējādi maza izmēra spāņu zvejas kuģi var ierasti darboties minētajos apgabalos Spānijas Karalistei piešķirto kvotu apmērā.

48 Ņemot vērā iepriekš minētos iemeslus, pamats par nediskriminācijas principa pārkāpumu ir jānoraida pilnībā.

Par trešo pamatu

49 Ar trešo pamatu Spānijas Karaliste izvirza EKL 253. pantā noteikto pienākuma norādīt pamatojumu pārkāpumu. Šajā sakarā tā norāda, ka apstrīdētās regulas apsvērumos nav sniegts nekāds paskaidrojums attiecībā uz iemesliem Komisijas atšķirīgajai pieejai kuģiem, kuri ir mazāki par 12 metriem, un tiem, kuru kopējais garums pārsniedz 12 metrus, tanī pat laikā, kad, kā šajā gadījumā, nepastāv tieša saistība starp velkamo vadu linuma acu izmēru vai traļiem un kopējo zvejas kuģu garumu, un šīs regulas 2. panta 2. punktā paredzētā speciālā atkāpe nevar būt tas īpašais pasākums, kas sekmē heku krājumu saglabāšanu.

50 Šajā sakarā ir jāatgādina, ka, lai arī atbilstoši pastāvīgai judikatūrai EKL 253. pantā noteiktā atkāpe par pamatojumu ir jāpiemēro strīdīgā akta veidam un jāparāda attiecīgās atbildīgās iestādes, kura to ir pieņēmusi, skaidra un nepārprotama argumentācija, ļaujot attiecīgajām ieinteresētajām personām saprast pieņemtā pasākuma pamatojumu, kā arī kompetentajai tiesai īstenot kontroli (skat. jo īpaši iepriekš minētos spriedumus Itālija/Padome, 28. punkts, kā arī 2003. gada 11. septembra spriedumu lietā C-445/00 Austrija/Padome 49. punkts, *Recueil*, I-8549. lpp.), savukārt netiek prasīts, lai šis pamatojums konkretizētu visus atbilstošos faktus vai tiesību normas. Izvirzītais jautājums par to, vai tiesību akta pamatojums atbilst EKL 253. panta prasībām, ir jāvērtē, vadoties ne tikai no šī akta redakcijas, bet arī no tā konteksta, kā arī, ņemot vērā uz šo jautājumu attiecošos tiesību normu kopumu, vēl jo vairāk tāpēc, ka dalībvalstis strīdīgā akta izstrādes procesā bija cieši iesaistītas un tātad zināja pamatojumu šim aktam (skat. jo īpaši

iepriekšminētos spriedumus lietā Itālija/Padome, 29. punkts, un lietā Austrija/Padome, 99. punkts, kā arī 2003. gada 6. novembra spriedumu lietā C-239/00 Beļģija/Komisija, 55. un 56. punkts, *Recueil*, I-12775. lpp.).

51 Turklāt no pastāvīgās judikatūras izriet arī tas, ka pienākums norādīt pamatojumu ir atkarīgs no attiecīgā tiesību akta formas un ka, runājot par vispārējas piemērošanas aktiem, pamatojumu var aprobežot ar to, ka, no vienas puses, tiek norādīta situācija, kas novedusi pie šī tiesību akta pieņemšanas kopumā un, no otras puses, vispārējais mērķis, kuru tas paredz sasniegt. Šādā kontekstā Tiesa jo īpaši precizēja, ka būtu pārmērīgi pieprasīt sniegt īpašu pamatojumu par dažādajām izmantotajām tehniskajām izvēlēm, ja ar apstrīdēto aktu tiek atklāts iestādes nolūks (skat. jo īpaši 2000. gada 7. novembra spriedumu lietā C-361/98 Luksemburga/Parlaments un Padome, *Recueil*, I-9131. lpp., 62. punkts, un 2003. gada 9. septembra spriedumu lietā C-361/01 P *Kik*, 102. punkts, *Recueil*, I-8283. lpp.).

52 Tomēr nevar nepiekrist tam, ka šis gadījums ir tieši tāds. Tiešām, no vienas puses, Komisija apstrīdētās regulas ceturtajā apsvērumā ir skaidri norādījusi tās mērķi un līdzekļus, ar kuriem paredzēts to sasniegt.

53 No otras puses, kā jau minēts šī sprieduma 21. punktā, Spānijas valdība bija cieši iesaistīta diskusijās un konsultācijās līdz apstrīdētās regulas pieņemšanai, tādējādi tā precīzi zināja gan iemeslus tās pieņemšanai, gan arī Komisijas pasākumus, kas paredzēti heku krājumu krišanās apturēšanai, turklāt Komisija bija ņēmusi vērā īpašos apgrūtinājumus, kādus ar šiem pasākumiem varētu radīt noteiktām zvejnieku grupām.

54 Pastāvot šādiem nosacījumiem, Komisijai nebija pienākuma apstrīdētās regulas [preambulas] apsvērumos skaidrot pamatus, lai pamatotu tās 2. panta 2. punktā paredzēto atkāpi attiecībā uz kuģiem, kuru kopējais garums ir mazāks par 12 metriem.

55 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, arī trešais pamats ir jānoraida kā nepamatots.

56 Neviens no trijiem Spānijas Karalistes izvirzītajiem pamatiem, uz kuriem ir balstīta tās prasība, nav uzskatāms par pamatotu, līdz ar to prasība ir pilnībā noraidāma.

Par tiesāšanās izdevumiem

57 Atbilstoši Reglamenta 69. panta 2. punktam lietas dalībniekam, kam spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā Komisija ir prasījusi piespriest Spānijas Karalistei atlīdzināt tiesāšanās izdevumus un tā kā šai dalībvalstij spriedums ir nelabvēlīgs, tad jāpiespriež Spānijas Karalistei atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (otrā palāta) nospriež:

1) prasību noraidīt;

2) Spānijas Karaliste atlīdzina tiesāšanās izdevumus.

[Paraksti]